

חוק המועצות למוצרי פירות וירקות (ייצור וייצוא), תשל"ג-1973 *

פרק א': פרשנות

1. בחוק זה –

הגדרות

- "יצרן" – אדם שעסקו או חלק מעסקו הוא ייצור מוצרי פירות וירקות או שינוים מכחינת הצורה, הטיב או האיכות או מכל בחינה אחרת;
- "יצואן כללי" – כמשמעותו בהגדרה שיקבע השר בתקנות;
- "יצואן מוסמך" – יצואן שהסמיכו השר כאמור בסעיף 25;
- "פירות" – גידולים חקלאיים המפורטים בתוספת א';
- "ירקות" – גידולים חקלאיים המפורטים בתוספת ב';
- "מוצר פירות וירקות" – מוצר המופק מפירות או מירקות והמיועד לאכילה או לשתיה או לייצור מוצרים המיועדים לאכילה או לשתיה, לרבות פירות וירקות מיובשים, מוקפאים, משומרים או מעובדים בכל צורה אחרת, בין בתוספת חמרים אחרים ובין בלעדיהם, ולמעט שמן זית;
- "מוצרים מוסדרים" – מוצרים שנתכוננה להם מועצה לפי סעיף 2;
- "מועצה" – מועצה למוצרי פירות וירקות שנתכוננה לפי סעיף 2;
- "ענף" – מוצרי פירות וירקות מסויימים שהשר כונן להם מועצה לפי סעיף 2;
- "השר" – שר המסחר והתעשייה;
- "חוק זה" – לרבות תקנות לפיו.

פרק ב': מועצה למוצרי פירות וירקות

2. (א) רשאי השר, בהתייעצות עם ועדת הכלכלה של הכנסת, לכוון בצו, שיפורסם ברשומות, מועצות למוצרי פירות וירקות, בין לכלל הפירות והירקות ובין לפירות וירקות פלוגיים, ורשאי הוא בהתייעצות עם ועדת הכלכלה לתקן צו כינון, לשנותו או לבטלו; אין הוראה זו גורעת מהוראות פרק ד' לענין מוצרי פרי הדר.

כינון מועצה

(ב) בצו כינון ניתן לקבוע הוראות לזוי והוראות משלימות לביצועו.

3. מועצה שנתכוננה כאמור בסעיף 2 היא תאגיד כשר לכל זכות, חובה ופעולה משפטית.

המועצה – תאגיד

4. (א) מספר חברי מועצה ייקבעו בצו כינונה ובהם 50% לפחות נציגי יצרנים, 15% לפחות נציגי מגדלי פירות וירקות, נציג אחד של היצואנים הכלליים ויתרם נציגי הממשלה שמספרם לא יעלה על שלושה ואשר יתמנו אחד בידי השר, אחד בידי שר החקלאות ואחד בידי שר האוצר.

הרכב מועצה

(ב) זכויותיו ותפקידיו של נציג היצואנים הכלליים במועצה ייקבעו בתקנות.

* נתקבל בכנסת ביום כ"ד בתמוז תשל"ג (24 ביולי 1973); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 828, תשכ"ט, עמ' 189.

5. את יושב ראש של מועצה ימנה השר, ואת סגנו – שר החקלאות.

6. (א) את נציגי היצרנים וחליפיהם במועצה ימנה השר מתוך רשימת מועמדים אחת שהגישו לו הגופים המשווקים של אותו ענף.

(ב) גוף משווק הוא יצרן או קבוצת יצרנים שביקשו להיות גוף משווק, בעצמם או על ידי יצואן כללי, והוכיחו לשר כי ערך הייצוא של המוצרים המוסדרים שהם ייצרו בשנה הקובעת וייצאו בה, בעצמם או על-ידי אחרים, לפי הוראות חוק זה, הוא – אם לא קבע השר אחוז אחר בתקנות – 8% לפחות מערך סך-כל הייצוא של מוצרים אלה באותה שנה, לפי רשימות הייצוא המאושרים בידי גובה המכס; תביעת אחוז העולה על 12% טעון אישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

(ג) לענין המינוי הראשון של נציגי יצרנים במועצה, במקום המלים "לפי הוראות חוק זה" שבסעיף קטן (ב) קרי "לפי הוראת כל חיקוק שחל אותה שעה על יצוא כאמור".

(ד) לא הוגשה לשר רשימת מועמדים אחת תוך המועד שקבע לכך, ימנה השר את נציגי היצרנים מתוך רשימות מועמדים שהגישו לו הגופים המשווקים השונים, בהתחשב ככל האפשר במשקל שיש, לדעת השר, לכל גוף משווק בייצורם וייצואם של אותם מוצרים; לא הוגשה שום רשימת מועמדים תוך המועד שקבע כאמור, רשאי השר למנות את נציגי היצרנים למועצה לפי שיקול דעתו.

(ה) את נציגי היצואנים הכלליים במועצה ימנה השר מתוך מועמדים שהציעו לו בכתב שני שלישים מכלל היצואנים הכלליים; לא הוצעו מועמדים תוך המועד שקבע לכך השר, רשאי הוא למנות את נציגי היצואנים הכלליים לפי שיקול דעתו.

(ו) בסעיף זה –

"שנה קובעת" – תקופה של שנים-עשר חודש המסתיימת ב-31 בדצמבר – או בתאריך אחר שקבע השר בתקנות – הסמוך לפני המועד שבו ממנה השר נציגי יצרנים למועצה; "ערך היצוא" – לפי חישוב פו"ב, או לפי חישוב אחר שקבע השר אם לא ניתן לקבוע לפי חישוב פו"ב.

7. (א) את נציגי המגדלים במועצה ימנה השר בהמלצת שר החקלאות.

(ב) שר החקלאות ימליץ על נציגים כאמור מתוך רשימת מועמדים אחת, שהוגשה לו תוך מועד שנקבע בתקנות.

8. (א) לא יתמנה חבר מועצה ולא יכהן בה מי שעובד אצלה בשכר.

(ב) לא יתמנה חבר מועצה אדם שתוך שבע שנים שקדמו למינוי שפשט את הרגל, או נתמנה עליו כונס נכסים מטעם בית המשפט, או הורשע, או נשא עונש, על עבירה שיש עמה קלון.

9. תקופת כהונתם של חברי מועצה תהא שלוש שנים, אולם הם יוסיפו לכהן עד שיתמנו חברים אחרים במקומם לתקופת הכהונה הבאה, ואפשר למנותם שנית בדרך הקבועה בסעיפים 4, 6 או 7, לפי הענין.

10. (א) השר יעביר מכהונתו חבר מועצה שפשט את הרגל או שנתמנה עליו כונס נכסים מטעם בית-המשפט, או שהורשע, או נשא עונש, על עבירה שיש עמה קלון.

(ב) השר רשאי, באחת הנסיבות המנויות להלן, להעביר מכהונתו נציג יצרנים, יזואנים כלליים או מגדלים, ובלבד שהתייעץ לפני כן עם יושב-ראש המועצה על כוונתו לעשות כן; ואלה הנסיבות:

- (1) מגישי הרשימה שמתוכה נתמנה הנציג המליצו לפני השר על העברתו מכהונתו;
- (2) בהרכב של מגישי הרשימה או של אחד מהם חלו שינויים המצדיקים, לדעת השר, להעביר את הנציג מכהונתו;
- (3) הנציג נעדר ללא סיבה מספקת משלוש ישיבות רצופות של המועצה או משש ישיבות בשנת כספים אחת – והמועצה המליצה לפני השר על העברתו מכהונתו;
- (4) הוכח להנחת דעתו של השר, כי נבצר מן הנציג למלא תפקידו עד לגמר כהונתו.

11. (א) חבר מועצה שנפטר, או התפטר, או הועבר מכהונתו כאמור בסעיף 10, ימנה השר חבר אחר במקומו, אשר יכהן עד תום תקופת הכהונה של החבר שבמקומו נתמנה.

ממלאי מקום

(ב) נפטר או התפטר או הועבר מכהונתו נציג המגדלים במועצה, יתמנה אחר במקומו בהמלצת שר החקלאות; נפטר, התפטר או הועבר מכהונתו נציג הממשלה שמינהו שר החקלאות, ימנה אחר במקומו.

(ג) מינויים לפי סעיף זה יהיו מתוך רשימה מרשימות המועמדים שהוגשו לשר ולשר החקלאות כאמור בסעיפים 6 ו-7; לא הוגשה רשימה כאמור, או שאין בה מועמדים עוד, יהיה המינוי לפי שיקול דעתו של השר.

12. הודעה על מינוי חברים למועצה וחליפיהם, תפורסם ברשומות.

פרסום מינויים

13. (א) מנין חוקי בישיבות מועצה הוא –

מנין חוקי

- (1) בדונה בענינים שהשר קבע בתקנות שהם עקרוניים – מחצית חבריה לפחות, כשביניהם היושב-ראש או סגנו ושליש לפחות מנציגי היצרנים;
- (2) בדונה בענינים שלא כאמור בפסקה (1) – שליש לפחות מחבריה, כשביניהם היושב-ראש או סגנו ושליש לפחות מנציגי היצרנים.

(ב) לא היה מנין חוקי כאמור בסעיף קטן (א) (1) תידחה הישיבה לשבוע ימים; היה המועד שנדחה חל ביום מנוחה כמשמעותו בפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח–1948¹, תקויים הישיבה למחרתו; בישיבה נדחית כאמור, יהיה המנין החוקי כאמור בסעיף קטן (א) (2); לא היה מנין חוקי כאמור גם בישיבה שניה, תידחה הישיבה לשבוע ימים נוסף כאמור והיא תקויים לפי אותו סדר יום; הישיבה השלישית תהיה חוקית בכל מספר משתתפים והחלטותיה טעונות אישור השר.

14. את ישיבות המועצה ינהל היושב-ראש ובהעדרו – סגנו.

יושב ראש
בישיבות

15. מועצה תקבע סדרי דיוניה ודרכי ביצוע החלטותיה, במידה שלא נקבעו בחוק זה.

סדרי הדיון

16. (א) החלטות מועצה יתקבלו ברוב דעות המצביעים, כשביניהם לפחות 35% מהיצרנים הנוכחים בישיבה, זולת אם נקבעה הוראה אחרת בחוק זה; היו הדעות שקולות, תהיה ליושב-ראש הישיבה דעה מכרעת; הנמנעים לא יובאו במנין לא לחיוב ולא לשלילה.

קבלת החלטות
וביצוען

¹ ע"ר תש"ח תוס' א' מט' 2, עמ' 1.

(ב) היושב ראש בשיבה רשאי לקבוע, כי החלטה פלונית שנתקבלה באותה ישיבה לא תקבל תוקף מיד, כדי שהשר ושר החקלאות יוכלו להביע דעתם לגביה; הודיע השר למועצה תוך חמישה עשר יום לאחר אותה ישיבה על התנגדות להחלטה, לא תקבל ההחלטה תוקף אלא אם אושרה שנית במועצה ברוב של שני שלישים לפחות מחברי המועצה; לא הודיע השר על התנגדות, תקבל ההחלטה תוקף בתום התקופה האמורה.

(ג) המועצה תבצע בעצמה את החלטותיה, במידה שלא הטילה את הביצוע על המנהל הכללי או על חבר מחבריה.

17. (א) מועצה רשאית למנות מנהל כללי, ובלבד שלא יהיה מבין חבריה, ותקבע את תפקידיו ואת שכרו.

(ב) מינתה המועצה עובד המדינה כמנהל כללי, יפסיק, בתקופה שבה ישמש מנהל כללי, למלא תפקידיו כעובד המדינה ולא יהיה זכאי לשכר אלא מהמועצה בלבד.

18. קיומה של מועצה או של ועדה מוועדותיה ותוקף החלטותיהן לא ייפגעו מחמת פינוי מקומו של חבר או מחמת פגם במינויו; ובלבד שהמינוי החדש יבוצע תוך שלושה חדשים מיום הפינוי או מיום גילוי הפגם, לפי הענין.

פרק ג': תפקידים וסמכויות

19. אלה תפקידיה של מועצה לענין הענף שנתכוננה לו, בכפוף לאמור בצו כינונה:
(1) לתכנן את ייצור המוצרים;

(2) לתכנן ולחאם רכישות של פירות וירקות, וכן של חמרי אריזה וחמרים אחרים הנחוצים לייצור המוצרים (להלן – חמרי עזר), ואת הספקתם ליצרנים;
(3) לתכנן, לעודד ולקדם את שיפור טיבם של המוצרים, ובכלל זה איכותם, צורתם, עיצוב אריזתם וסימונם, ולקיים מעבדות ומנגנון בקרה מתאימים לפיקוח על טיבם;

(4) לעודד ולבצע פעולות מחקר לשכלול שיטות ייצור המוצרים, ובכלל זה פיתוח הייצור של סוגי מוצרים חדשים ליצוא;

(5) לתכנן, לעודד ולבצע פעולות מחקר להוזלת ההוצאות של ייצור המוצרים ולהעלות פריון העבודה, לרבות פעולות להכשרה מקצועית מתאימה;

(6) לתכנן, לעודד ולקדם את ייצוא המוצרים, לרבות פעולות למחקר שוקים ולפרסומת נאותה בחוץ לארץ לשם הגברת היצוא;

(7) ליעץ לשר בתחום תפקידיה בכל הענינים הנוגעים לביצוע חוק זה.

20. מועצה מוסמכת לעשות כל פעולה לביצוע תפקידיה, ורשאית היא, בכפוף לאמור בסעיפים 22, 23 ו-27, לקבוע כללים בכל הנוגע לביצוע תפקידיה.

21. (א) באישור השר מוסמכת מועצה לעשות פעולות אלה:

(1) מקח וממכר של חמרים וציוד הדרושים לייצור מוצרי פירות וירקות ולייצואם; אין הוראה זו באה להקנות למועצה זכות יחודית למקח ולממכר כאמור, ואישור השר לענין פסקה זו יכול שיהיה לסוגים של פעולות כאמור או לפעולה מסוימת;

סמכות מועצה
בענין ציוד
הלואות ועסקאות

(2) קבלת הלוואות למימון פעולות שבתחום תפקידיה ושעבוד רכושה בשעבוד צף או קבוע לבטחון הלוואה;

(3) מתן מקדמות ליצרנים בשל מוצרי הפירות והירקות שנמסרו לה לייצוא ומתן הלוואות למימון פעולות שבתחום תפקידיה וסמכויותיה, בתנאים שתמצא לנכון.

(ב) לא יסמך השר מועצה לרכוש בשביל יצרנים פירות וירקות לתעשייה, אלא בהסכמת שר החקלאות, והמקח והממכר יהיה כפוף להוראות סעיף 27.

22. (א) למען הסדרת הייצור לשם ייצוא רשאי השר להסמך מועצה בצו הכינון לקבוע כללים, שתכליתם להסדיר את הייצור והייצוא של מוצרי פירות וירקות לפי הסוג, המין או כל בחינה אחרת, ואת דרכי הייצוא ותנאיו; ובין השאר הוא רשאי, לתכלית האמורה, להסמיכה לקבוע כללים בנושאים אלה:

סמכות מועצה
להסדרת הייצור
לשם ייצוא

(1) מכסות כלליות לייצור המוצרים ולייצואם, ועקרונות לקביעת מכסות אישיות בתחום המכסות הכלליות לפי הסוג, המין, ארץ הייעוד או כל בחינה אחרת, ובלבד שתובטח זכותו של היצרן לוותר על המכסה האישית שנקבעה לו, כולה או מקצתה;

(2) מפתח להשתתפותם של היצרנים בייצוא, שלפיו יימסרו או יימכרו למור-עצה או לייצואן מוסמך מוצרים לייצוא;

(3) מינים, זנים וסוגים של פירות וירקות שמהם בלבד ייוצרו מוצרים לייצוא, וקביעת מפרטים של חמרי עזר לשימוש היצרנים או המועצה;

(4) מפרטים של מוצרים לייצוא, לפי הסוג, המין, ארץ הייעוד או כל בחינה אחרת, קביעת שמות למפרטים וחיוב יצרנים לייצר לשם ייצוא לפי מפרטים כאמור;

(5) בקרה, תוך הליכי הייצור או לאחר מכן, של טיב המוצרים המיועדים לייצוא, לפי המפרטים שקבעה, וחיוב היצרנים לקיים בקרה כאמור ולהתקין ציוד מתאים לכך;

(6) רכישת פירות, ירקות וחמרי עזר והספקתם ליצרנים — בכפוף לאמור בסעיף 27 — בין בריכוז פעולות אלה בידיה ובין במסירתם לידי אחרים;

(7) אריותם של מוצרים לייצוא, ובכלל זה עיצוב האריזה וטיב חמריה;

(8) סימונם של מוצרים לייצוא, ובכלל זה השימוש בסימן מסחר רשום או לא רשום או כתיאור מסחרי אחר, בכפוף לאמור בסעיף 26; ובלבד שלא ייעשה השימוש ללא הסכמתו של יצרן בעל סימן רשום לפי פקודת סימני המסחר [נוסח חדש], תשל"ב-1972²;

(9) מחירי מינימום של מוצרים לייצוא לפי סוגים, מינים, כמויות וארצות או כל בחינה אחרת;

(10) חיוב יצרנים למסור או למכור מוצרים, לה או לייצואן, לפי בחירת היצרן ולתקופה שנקבעה בכללים בכפוף להוראות סעיף 24 (א) (1);

(11) שיטות הקשר בין יצרן לבין המועצה או בינו לבין ייצואן מוסמך, ובכלל זה דרכי הזמנת המוצרים מיצרן ודרכי מסירתם או מכירתם למועצה או לייצואן מוסמך, לרבות מקומות המסירה או המכירה ומועדיהן;

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 26, עמ' 511.

(12) חיוב יצרן לייצר לשם ייצוא מוצרים מסוג, ממין, מטיב, במועד ובהיקף שנקבעו בכללים, או ליחד חלק ממוצריו לייצוא ולטפל בו בדרך שתורה עליה המועצה; ובלבד שאם נקבעה מכסה אישית ליצרן – לא יחוייב לייצר כאמור מעל אותה מכסה ואם ויתר היצרן, בהתאם לכללים שקבעה המועצה, על המכסה האישית שנקבעה לו, כולה או מקצתה – לא יחוייב לייצר כאמור אלא ככל שלא ויתר על המכסה;

(13) חובת הצמדה בענין יצוא בין יצרן למועצה או ליצואן מוסמך לפי בחירת היצרן ותנאי הצמדה כאמור, הכל בכפוף להוראות סעיף 24 (א) (1);

(14) חובת יצואן מוסמך לקבל מיצרן שהוצמד אליו מוצרים לייצוא, ובלבד שאם נקבעה מכסה אישית ליצרן – לא יחוייב יצואן מוסמך לקבל ממנו מוצרים מעל לאותה מכסה;

(15) הוראות בדבר יישוב בדרך כוררות של סכסוכים הנובעים מחובת הצמדה או משיטות קשר אחרות בין יצרן למועצה או ליצואן מוסמך;

(16) שיעור ההוצאות שעל יצרן לשלם למועצה או ליצואן מוסמך בקשר לייצוא מוצרים, לרבות הוצאות הכרוכות בפרסומת, בפיתוח שווקים וביצירת קרנות למימון פעולות אלה, וקביעת תקרה להוצאות כאמור;

(17) חיוב והסדר של עשיית פרסומת למוצרים בחוץ לארץ וחיוב יצרנים או יצואנים מוסמכים לשאת או להשתתף בהוצאות הפרסומת, וקביעת תקרה להוצאות כאמור;

(18) חיוב יצרן ויצואן מוסמך לנהל פנקסים, חשבונות, רשימות או תעודות אחרות ביחס למוצרים ולספק לה דינים וחשבונות ביחס אליהם.

(ב) כללים לענין פסקה (13) וכללים בדבר שיעור תקרת ההוצאות לפי פסקאות

(16) ו-(17) לסעיף קטן (א) יובאו תחילה לידיעתה של ועדת הכלכלה של הכנסת.

אישור כללי
מועצה

23. (א) כללי מועצה טעונים אישור מוקדם של השר ולא יאשר אותם השר אלא כעבור ארבעה עשר יום לאחר שהובאו לאישורו; הודיעו לו, תוך התקופה האמורה, 26% לפחות מכלל חברי מועצה על התנגדותם לאישור הכללים, יאפשר להם השר להשמיע בפניו, בהקדם האפשרי, את נימוקי התנגדותם, ויאפשר לרוב המועצה להשמיע נימוקיו.

(ב) כללי מועצה בדבר תנאי הרכישה של פירות וירקות, בדבר דרכי התקשרות מועצה עם יצרני פירות וירקות ומשווקיהם או בדבר מכסות ייצור כלליות, טעונים גם אישור של שר החקלאות.

(ג) היה כלל מכללי מועצה נוגע למוצר שמייצרים אותו פחות מ-50% מכלל היצרנים שבענף מסויים, לא יאשר השר את הכלל אם, תוך ארבעה עשר יום מהיום שהובאו לאישורו, הודיעו לו בכתב על התנגדותם לאישורו יצרנים מאותו ענף שייצאו לפחות 40% משווי הייצור של אותו מוצר בשנת התקציב שלפני הגשת הכללים לאישור.

תסדרת היצוא
בצו השר

24. (א) השר רשאי בצו להסדיר את היצוא של מוצרי פירות וירקות, בכללם או של ענף, סוג או מין מסויים, ובכלל זה –

(1) לקבוע כי היצוא לכל הארצות או לחלק מהן יהיה כולו או מקצתו בידי יצואן מוסמך או בידי מועצה, אם אותה מועצה החליטה ברוב של 60% מכלל חבריה שיצוא כאמור יהיה בידי המועצה בלבד;

- (2) לקבוע תפקידיו, חובותיו וסמכויותיו של יצואן מוסמך;
 (3) לחייב יצואן מוסמך או מועצה לייצא מוצרי פירות וירקות שנמסרו להם מכוח כללים לפי סעיף 22 (א) או מכוח תקנות לפי סעיף 31;
 (4) לקבוע כי יצואן מוסמך רשאי לייצא באמצעות חברת יצוא כללית שאישר השר ובהתאם לכללים שקבעה המועצה.

(ב) ניתן צו לפי סעיף קטן (א) (1) ישתמשו המועצה או היצואן המוסמך במוצרים שנמסרו להם לפיו לייצוא בלבד, זולת אם התיר השר בכתב שימוש אחר.

(ג) השר לא יתן צו לפי סעיף קטן (א) אלא לאחר התייעצות עם המועצה למוצרים המוסדרים בו, אם נתכוננה, ובהתייעצות עם ועדת הכלכלה של הכנסת.

25. (א) השר רשאי להסמיך יצואן לייצא מוצרי פירות וירקות בכללם או מוצרי פירות וירקות מסויימים, בתנאים שימצא השר לנכון. הסמכת יצואנים

(ב) הסמכה כאמור תהיה לתקופה שלא תעלה על שנה; השר רשאי לבטל את ההסמכה אף אם לא נסתיימה תקופתה.

(ג) לא יוסמך אדם לפי סעיף זה אלא אם גוף משווק המליץ עליו לפני השר, ורשאי גוף משווק להמליץ על עצמו, ובלבד שלא ימליץ על יותר מאדם אחד.

(ד) לייצוא מוצרים מוסדרים לא יסמך השר יותר משבעה יצואנים, ורשאי הוא להוסיף על מספר היצואנים בהתייעצות עם ועדת הכלכלה של הכנסת לכל מקרה ומקרה.

(ה) ביקש השר להסמיך יצואנים למוצר שאין לו גוף משווק או שהגופים המשווקים לא המליצו לפניו על יצואנים תוך הזמן שקבע, רשאי הוא להסמיך יצואנים לפי שיקול דעתו.

26. נקבע בצו לפי סעיף 24 (א) (1) כי מוצרים פלונים ייוצאו בידי מועצה, ונקבע לגביה שימוש בסימן מסחר כאמור בסעיף 22 (א) (8), רשאית המועצה לשווק אותם בסימן מסחר זה בדרך שקבעה בכללים. סימון מוצרים המיוצאים בידי המועצה

27. השר ושר החקלאות רשאים לקבוע בצו, כי הסדרים ועקרונות להספקת פירות וירקות טריים לעיבוד תעשייתי, לרבות מועדי ההספקה, תנאי ההספקה, כמויות הפרי, מפרטיו ומחיריו, וכן יתר תנאי ההתקשרות בין יצרן או מועצה לפי חוק זה לבין מועצה לייצור ולשיווק חקלאי – ייקבעו בהסכם בין היצרן או המועצה לבין מועצה לייצור ולשיווק חקלאי, תוך פרק זמן שייקבע בצו; לא הגיעו הצדדים האמורים לידי הסכם, ייקבעו הדברים בצו של השר ושר החקלאות לאחר שניתנה הזדמנות לנציגי המועצות להשמיע דבריהם בפניהם; לענין זה, "מועצה לייצור ולשיווק חקלאי" – מועצה שהוקמה בחוק לייצור או לשיווק של פירות או ירקות הנוגעות לענין, לרבות המועצה לשיווק פרי הדר. הסכם עם מועצה לייצור ושיווק חקלאי

28. השר ושר החקלאות רשאים למנות רשות בקרה לטיבם של פירות וירקות המיועדים לייצור מוצרי פירות וירקות. רשות בקרה

29. הוסדר הייצוא של מוצרי פירות וירקות בצו לפי סעיף 24, חייב כל יצרן, שלא ויתר על המכסה שנקבעה לו לפי סעיף 22 (א) (1), למסור או למכור ליצואן מוסמך או למועצה את מוצרי הפירות והירקות לייצוא כפי שנקבע בכללים או בתקנות לפי סעיף 31 הכל לפי הענין. מסירת מוצרים לייצוא

30. (א) נקבעה חובת הצמדה בין יצרן לבין יצואן מוסמך, רשאי יצרן לבחור לעצמו את היצואן המוסמך, ורשאי הוא, בהודעה למועצה ששה חדשים מראש, להחליפו ביצואן מוסמך אחר.

(ב) יצרן שלא בחר יצואן מוסמך תוך זמן שנקבע בכללים או בתקנות, ויש לו מכסה, רשאים המועצה או השר, לפי הענין, לקבוע לו יצואן מוסמך לפי שיקול דעתם.

סמכות השר
לקבוע כללים

31. (א) כל דבר שהשר רשאי להסמיך מועצה לקבוע לגביו כללים, רשאי הוא בעצמו להסדירו בתקנות אם אין לגביו כללים כאמור, ובלבד שלפני שישתמש השר בסמכותו זו יוועץ במועצה ויתן לה שהות של הודש ימים לקבוע כללים לאותו ענין.

(ב) כל דבר שהשר רשאי להסדירו כאמור, רשאי הוא, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לאסרו, להגבילו, להטיל עליו פיקוח או בקורת ולהתנותו בתנאים, לרבות תנאים לקבלת רשיון כללי או מיוחד.

(ג) ענינים שהסדרתם לפי חוק זה היא על פי כללים הטעונים גם אישורו של שר החקלאות, יהא השר רשאי להסדירם לפי סעיף זה, אם קיבל לכך אישורו של שר החקלאות.

סמכות מועצה
בשיווק מוצרים

32. (א) נקבע לפי סעיף 24 (א) כי הייצוא של מוצרי פירות וירקות יהיה בידי מועצה, רשאית היא –

(1) לקבל או לרכוש מהיצרנים מוצרי פירות וירקות בתנאים שקבעה בכללים ולשווקם בחוץ לארץ בין בעצמה ובין באמצעות אחרים, בדרכים ובתנאים שייראו לה;

(2) לחלק את דמי המכר של מוצרי הפירות והירקות ששווקו כאמור בחוץ לארץ לפי שיטת סיבולת או לפי שיטה אחרת, לרבות קביעת הטבות בקשר לכך, ובלבד שהשיטה נקבעה בכללים;

(3) לגבות מדמי המכר של מוצרי פירות וירקות ששווקו כאמור את הוצאותיה השוטפות בקשר לשיווק, לשירותים ולכל פעולה מפעולותיה השוטפות, ובלבד שהדבר נקבע בכללים ושנקבעה תקרה להוצאות כאמור ששיעורה הובא לידי-עתה המוקדמת של ועדת הכלכלה של הכנסת.

(ב) האמור בסעיף זה אינו בא לפגוע בכל התחייבות בכתב של מועצה.

מכסות ייצור
אישיות לייצוא

33. (א) מועצה שהוסמכה כאמור בסעיף 22 (א) (1) תמנה מבין חבריה ועדות מכסות; ועדת מכסות רשאית – בכפוף לתנאי ההסמכה – לקבוע ליצרנים, בהודעות אישיות, מכסות אישיות לייצור לשם ייצוא או לייצוא של מוצרי פירות או ירקות לתקופה שהיא תקבע, ובלבד שלא יחוייב אדם לייצר לפי מכסה שהוא ויתר עליה.

(ב) הודעה אישית חתומה בידי ועדת מכסות תימסר לאדם שאליו מופנית ההודעה, ואם נשלחה אליו בדואר רשום לפי מען מקום עסקו או מקום עסקו האחרון, יראו כאילו נמסרה לו שבעה ימים לאחר שנמסרה לדואר; והכל – בכפוף לכללים שלפי סעיף 22 (א) (1) או (12).

ועדות ערר

34. (א) לענין סעיף 33 ימנה השר ועדות ערר של חמישה חברים ובהם יושב ראש, שופט או מי שכשיר להיות שופט בית משפט שלום, שמינהו שר המשפטים; שלושה מחברי ועדת הערר, ובכללם היושב-ראש, לא יהיו חברי המועצה; שאר חברי ועדת הערר יכול שיהיו חברי המועצה אך לא חברי ועדת המכסות.

(ב) שלושה חברים ובהם שניים שאינם חברי המועצה כאמור, יהיו מנין חוקי בישיבות ועדת ערר.

ערר 35. (א) הרואה עצמו נפגע על-ידי קביעת מכסה אישית לפי סעיף 33 רשאי לערור עליה, תוך חמישה-עשר יום מיום שנמסרה לו ההודעה האישית, לפני ועדת ערר שנתמנתה כאמור בסעיף 34 (א).

(ב) ועדת ערר רשאית לאשר את המכסה או לשנותה.

(ג) החלטת ועדת הערר היא סופית ואין אחריה כלום.

פרק ד': הוראות מיוחדות למוצרי פרי הדר

תחולת החוק 36. חוק זה יחול על מוצרי פרי הדר שנתכוננה להם מועצה, בשינויים ובתנאים האמורים בפרק זה.

הרכב המועצה 37. (א) מספר חבריה של מועצה למוצרי פרי-הדר יהיה שלושה-עשר ובהם תשעה נציגי יצרנים, שלושה נציגי הממשלה, שיתמנו, אחד אחד, בידי השר, שר החקלאות ושר האוצר, ונציג היצואנים הכלליים; זכויותיו ותפקידיו של נציג היצואנים הכלליים במועצה ייקבעו בתקנות.

(ב) את יושב ראש המועצה ימנה השר ואת סגנו – שר החקלאות.

גוף משווק 38. (א) גוף משווק למוצרי פרי הדר הוא יצרן או קבוצת יצרנים של מוצרי פרי הדר, שהוכיחו לשר כי נתקיימו בהם תנאים האמורים בסעיף 6 (ב) או כי רכשו בשנה הקובעת לשם ייצור לפחות 8%, או אחוז אחר שקבע השר בתקנות, ממשקל פרי הדר שהמועצה לשיווק פרי הדר שיווקה, לפי נתונה, לכלל היצרנים בארץ, ובלבד שקביעת אחוז לפי סעיף זה העולה על 12% תהא באישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

(ב) הועדה לשיווק פרי הדר חייבת להביא לשר, לפי דרישתו לענין סעיף קטן (א), נתונים בדבר שיווק פרי הדר לכל יצרן ויצרן.

(ג) "שנה קובעת", לענין פרק זה – כמשמעותה בסעיף 6 (ו).

שמירת זכויות 39. יצרן או קבוצת יצרנים שהתאגדו בעצמם או באמצעות יצואן כללי, והיו גוף משווק לענין המיבוי הראשון של נציגי יצרנים למועצה למוצרי פרי הדר והוכיחו לשר כי אחוז רכישתם לפי סעיף 38 (א) או אחוז ייצורם וייצואם לפי סעיף 6 (ב) לא פחת מ-8% – לא יהיה בקביעת אחוז יותר גבוה לפי הסעיפים האמורים כדי לגרוע מזכותם להיות גוף משווק, לפי בקשתם.

הסמכת יצואנים 40. (א) ניתן צו לפי סעיף 24 (א), שלפיו היצוא של מוצרי פרי הדר יהיה בידי יצואן מוסמך, יסמך השר לכך לא יותר משבעה יצואנים, ובלבד שיהא רשאי להסמך פחות משבעה באחת מנסיבות אלה:

(1) המועצה למוצרי פרי הדר המליצה פה אחד על הסמכת מספר יותר קטן;

(2) 90% לפחות מיצרנים הנמנים על שני גופים משווקים או יותר שנתקיימו בהם התנאים האמורים בסעיף 6 (ב) או בסעיף 38 (א) ביקשו את השר להיות גוף משווק אחד.

(ב) התהווה גוף משווק מאוחד כאמור בסעיף קטן (א) (2), רשאי השר, לאחר התייעצות עם הגוף, לבטל את ההסמכות, כולן או מקצתן, שניתנו לפי סעיף 25 לגופים המשווקים שהתאחדו או למי שהם המליצו עליהם; הוראה זו לא תגרע מסמכותו של השר מכוח סעיף 16 (1) לפקודת הפרשנות⁵.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי השר, לאחר התייעצות עם ועדת הכלכלה של הכנסת, להסמיך יותר משבעה יצואנים.

פרק ה': עבירות

41. (א) ליד כל מועצה ימנה השר ועדת קנסות של שלושה, שלא מבין חבריה או עובדיה. ועדת קנסות (ב) יושבראש הועדה יהיה שופט או מי שכשיר להיות שופט בית משפט שלום, שמינה אותו שר המשפטים.

(ג) חבר אחד בכל ועדה יהיה יצרן, ואם היתה הועדה לענף מסויים – יהיה בה יצרן באותו ענף; אולם בוועדה הדנה בענין של יצרן פלוני לא ישב בדין יצרן הנמנה על גוף משווק שעמו נמנה אותו יצרן.

(ד) הודעה על מינוי ועדת קנסות, על שמות חבריה ועל מענה תפורסם ברשומות.

42. (א) יצרן או יצואן מוסמך שעבר, בין בעצמו ובין על-ידי עובדיו או סוכניו, על הוראות חוק זה, רשאית ועדת הקנסות להטיל עליו קנס בסכום שלא יעלה על חמשת אלפים לירות, והוא ישולם למועצה; מי שנקנס כאמור לא יועמד לדין על המעשה ששימש עילה להטלת הקנס.

(ב) לא תוגש תובענה לוועדת קנסות אלא על-ידי היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, לפי קובלנת המועצה שלידה הוקמה הועדה.

43. ועדת קנסות לא תחליט בענין הטלת קנס אלא לאחר שנתנה לצדדים הזדמנות סבירה להשמיע טענותיהם.

44. (א) היועץ המשפטי לממשלה וכל מי שחוייב בקנס לפי סעיף 42 רשאים לערער על החלטת ועדת קנסות לפני בית המשפט המחוזי תוך עשרים ואחד יום מיום החלטת ועדת הקנסות, או מהיום שנמסרה להם ההחלטה אם ניתנה שלא בפניהם; החלטה כאמור שנמסרה למשלוח בדואר רשום לפי המען או המען האחרון של צד מהצדדים או של עסקו, יראו אותה כאילו נמסרה לו שבעה ימים לאחר שנמסרה לדואר למשלוח.

(ב) בית משפט מחוזי ידון בערעור בשופט אחד.

45. החלטות ועדת קנסות בדבר חיוב בקנס שלא הוגש עליה ערעור, וכן החלטת בית המשפט המחוזי אם הוגש ערעור, הן סופיות, ודינן, בכל הנוגע לביצוע, כדין פסק-דין סופי של בית משפט מוסמך במשפט אזרחי שאין עליו ערעור.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 1, עמ' 2.

46. (א) מועצה רשאית למנות בכתב מבקר והוא יהיה רשאי, כל אימת שיש לו יסוד סביר להניח שהדבר דרוש כדי להבטיח ביצועו של חוק זה או כדי למנוע עבירה של הוראותיו –

(1) להיכנס לכל מקום ולערוך בו חיפוש; אולם אין להיכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו חיפוש מבית משפט מוסמך והוראות סעיפים 26 עד 29 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט–1969, יחולו, בשינויים המחוייבים, על חיפוש לפי פסקה זו;

(2) לתפוס מוצרים מוגמרים או שבתהליך הייצור, חמרי גלם, אריזות ומסמכים שיש לו יסוד סביר להניח שנעברה בהם או לגביהם עבירה לפי חוק זה והם עשויים לשמש ראיה במשפט על עבירה כאמור.

(ב) מבקר לא יפעל לפי סעיף קטן (א) אלא אם קיבל לכך הסמכה בכתב משר המשטרה.

47. (א) חפץ שנתפס לפי סעיף 46 מותר להחזיק בו עד שועדת הקנסות או בית המשפט, שלפניהם הוגשה תובענה שבגללה נתפס, יחליטו מה ייעשה בו; לא הוגשה תובענה כאמור תוך תשעים יום מיום התפיסה, יוחזר החפץ; התעורר ספק למי יש להחזירו, יכריע בית משפט השלום שבתחום שיפוטו נתפס, לפי בקשת אדם התובע טובת הנאה בו או לפי בקשת המועצה שמינתה את המבקר.

(ב) חפץ שנתפס לפי סעיף 46 תנהג בו המועצה דרך בעלים הן לגבי החזקה והן לגבי מכירה; לא נהגה בו כך והדבר נשמד, ניזק או ירד ערכו, ישולמו לבעליו פיצויים מקופת אותה מועצה.

(ג) היה חפץ שנתפס לפי סעיף 46 עלול להתקלקל אם לא יימכר מיד, רשאית מועצה למכרו, והוראות סעיף קטן (א) יחולו על דמי המכר כאילו היו חפץ שנתפס.

48. (א) אדם שעבר על הוראה מהוראות חוק זה או מנע מבקר מלמלא תפקידו, דינו – קנס עשרת אלפים לירות, ואם כבר הורשע על עבירה כאמור, דינו – קנס עשרים וחמישים אלף לירות.

(ב) מי שהפריע למבקר במילוי תפקידו, דינו – קנס שלושת אלפים לירות.

(ג) בית המשפט רשאי, נוסף לכל עונש אחר שיטיל, לצוות על חילוט מוצרים שבהם או לגביהם נעברה העבירה וחמרי אריזתם, או דמי מכרם, לזכות המועצה הקובלת.

פרק ו': תקציב ומינהל

49. (א) שנת התקציב של מועצה תהא מיום 1 באוקטובר עד יום 30 בספטמבר, או תקופה רצופה אחרת של שנים עשר חדשים שקבע השר.

(ב) חדשיים לפחות לפני תחילת שנת התקציב תגיש מועצה לאישור השר הצעת תקציב לאותה שנה, מפורט לפי סעיפים.

(ג) מועצה לא תוציא כספים, לא תחייב התחייבות כספית, ולא תבצע פעולה כספית, אלא בהתאם לתקציב שאישר השר.

(ד) מועצה תנהל מערכת כספים לפי הוראות השר, לרבות הגשת דינים וחשבונות לשר ופרסום מאזנים שנתיים.

4 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 234.

50. נהלי קבלת עובדים למועצה, תקן, שכר, גמלאות ותנאי עבודה אחרים של עובדי מועצה יהיו כשל עובדי המדינה בתיאומים ובשינויים שקבעה המועצה באישור השר.
51. (א) מועצה תמנה, שלא מכין חבריה, ועדת בקורת בהרכב ולתקופה שקבע השר, והיא תפקח על ביצוע החלטות המועצה, תבצע תפקידי בקורת אחרים שהטילו עליה המועצה שמינתה אותה או השר, ותמסור דין וחשבון והמלצות למועצה ולשר לפי דרישת המועצה או ביזמת הועדה עצמה.
- (ב) חברי ועדת הביקורת רשאים בכל עת סבירה לעיין בכל פנקסי המועצה שמינתה אותה ובמסמכיה ולקבל מכל עובד של המועצה כל ידיעה וכל הסבר הדרושים לדעתם לכיצוע תפקידיה של הועדה.
52. מועצה רשאית למנות, מכין חבריה או שלא מכיניהם, ועדות שימליצו בפניה בענינים או בסוגי ענינים שתקבע.

פרק ז': הוראות שונות

53. שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות את סדרי הדין והנהול בועדת ערר כאמור בסעיף 34 ובעודת קנסות כאמור בסעיף 41; סדרי דין שלא נקבעו בתקנות כאמור רשאית כל ועדה לקבוע לעצמה.
54. כללי מועצה לפי חוק זה יפורסמו ברשומות.
55. (א) השר רשאי, בצו כינון, להסמיך מועצה להטיל על יצרנים ויצואנים מוסמכים, היטלים על כל מוצרי פירות וירקות שייצרו או שיוקו או על מוצרים מסויימים מהם, ולקבוע מועדים ודרכים לתשלום ההיטלים.
- (ב) היטלים לפי סעיף קטן (א) טעונים תחילה אישורו של שר האוצר.
- (ג) היטל לפי סעיף זה יכול שיהיה כללי או מסוייג לפי הסוג או המין של המוצרים, ויכול שיהיה בסכום מסויים, או בשיעור מסויים ממחיר המוצרים שבו מכר אותם היצרן או היצואן המוסמך או בדרך חישוב אחרת שאישר השר, ובלבד ששיעור ההיטל לא יעלה על 2% מהמחיר האמור או אחוז אחר שקבע השר לפי בקשת המועצה באישור ועדת הכלכלה של הכנסת.
- (ד) פקודת המסים (גביה) 5, למעט סעיף 12 בה, תחול על גביית ההיטלים כאילו היו מס כמשמעותו באותה פקודה.
- (ה) הכספים שמקורם בהיטלים כאמור ישמשו לביצוע תפקידי המועצה שהטילה אותם ולקיום סמכויותיה לפי חוק זה.
- (ו) מועצה רשאית, באישור השר ושר האוצר, לקיים קרנות מכספי ההיטלים לצרכים שהחליטה עליהם.
56. כספי היטלים שהועברו לקרנות שהקימה מועצה לפי חוק זה ומטרותיהן אושרו בידי השר ושר האוצר, יהיו פטורים ממס כמשמעותו בפקודת מס הכנסה 6.

⁵ חוקי אי, כרך ב', פרק קל"ז, עמ' 1374.

⁶ דיני מדינת ישראל, גוסס חדש 6, עמ' 120.

57. כל דבר שמועצה רשאית להסדירו או להתירו לפי חוק זה, רשאית היא להגבילו או להתנותו בתנאים, ורשאית היא להתלות או לבטל כל הרשאה או היתר שנתנה בנוגע לביצוע פעולה לפי חוק זה; הפעלת סמכויות אלה בידי המועצה טעונה אישור השר.
58. עודף הכנסות על הוצאות שנשאר למועצה בגמר שנת תקציבה, יועבר לקרנות שהשר אישר מטרתיהן או שיועבר להכנסות התקציב של השנה הבאה.
59. (א) רשאי השר, בצו שיפורסם ברשומות בהתייעצות עם ועדת הכלכלה של הכנסת לפזר מועצה אם ראה שנתקיימה בה אחת מאלה:
 (1) אינה ממלאה את חובותיה והתחייבויותיה;
 (2) אינה מבצעת ביעילות את תפקידיה להשגת המטרות שלשמן הוקמה;
 (3) נשתנו התנאים והנסיבות שבהם הוקמה.
 (ב) לא יפזר השר מועצה אלא אם ניתנה לה הזדמנות סבירה להשמיע טענותיו בפניו.
- (ג) לא יפזר השר מועצה מאחד הטעמים המנויים בפסקאות (1) ו-(2) לסעיף קטן (א) אלא אם ניתנה לה מטעמה גם התראה בכתב על כך לפחות שלושה חדשים מראש והיא לא חזרה תוך תקופה זו למלא את חובותיה והתחייבויותיה או את תפקידיה, להנחת דעתו של השר.
- (ד) בצו לפי סעיף קטן (א) רשאי השר גם למנות אדם או רשות לבצע את הפיזור; עשה השר כן, יקבע בצו דרכי ערעור על החלטת המפזר; לא ימונה חבר המועצה לביצוע הפיזור.
- (ה) השר יקבע בתקנות הוראות בדבר הליכי פיזור של מועצה שניתן עליה צו לפי סעיף זה, אופן פרעון חובותיה, קיום התחייבויותיה, מימוש זכויותיה והעשייה בנכסיה.
60. ראתה מועצה שהדבר דרוש לקידום מטרותיה, רשאית היא, באישור השר, לייסד תאגיד או להשתתף בתאגיד בדרך שתיראה לה, ובלבד שהתאגיד אינו לשם עשיית רווחים.
61. השר רשאי לקבוע אגרות בעד מתן רשיון, היתר או מסמך אחר שיינתן לפי הוראות חוק זה.
62. סמכות לפי חוק זה אינה גורעת מסמכות לפי חיקוק אחר וקיום חובה לפי חוק זה אינו פוטר מקיום חובה לפי חיקוק אחר.
63. השר ושר החקלאות רשאים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לשנות בצו כל אחת מהתוספות, להוסיף עליה או לגרוע ממנה.
64. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לאחר שהביאן לידיעתה המוקדמת של ועדת הכלכלה של הכנסת.
65. חוק זה יפורסם ברשומות תוך 30 יום מיום קבלתו בכנסת.

תוספת א'

(סעיף 1)

קומקואט .20	דובדבנים .11	אבוקדו .1
רימונים .21	דובדבנים חמוצים .12	אגוזים על סוגיהם .2
שזיפים .22	זיתים .13	אגסים .3
שסק .23	חבושים .14	אוכמניות .4
שקדים .24	מישמש .15	אנונה .5
תאנים .25	מנגו .16	אננס .6
תמרים .26	ענבים .17	אפרסמון .7
תפוחים .27	פטל .18	אפרסקים .8
	פרי הדר על זניו .19	כננות .9
	ועל סוגיו .10	גויאבות .10

תוספת ב'

(סעיף 1)

פטרזויליה-שורש .35	כרוב מסולטל .18	אבטיח .1
פטריות .36	כרוב ניצנים .19	אספרגוס .2
פלפלים .37	כרפס .20	אפונה .3
צנון .38	לוביה .21	בטטות .4
צנונית .39	לוף .22	במיה .5
קולורבי .40	לימה (שעועית) .23	בצל .6
קינרס (ארטישוק) .41	לפת .24	ברוקולי .7
קישואים .42	מילון .25	גזר .8
ריבס .43	מלפפון .26	גמבו .9
שום .44	מנגולד .27	חזרת .10
שמיר .45	סלק .28	חמצוץ .11
שעועית .46	סלרי (עלים ושורש) .29	חסה .12
תות שדה .47	עגבניות .30	חצילים .13
תירס .48	עולש .31	כנר .14
תפוחי אדמה .49	עירית .32	כרוב-אדום .15
תרד חרפי .50	פול .33	כרובית .16
תרד ניר-זילנד .51	פטרזויליה-עלים .34	כרוב לבן .17

חיים בר-לב
שר המסחר והתעשייה

גולדה מאיר
ראש הממשלה

אפרים קציר
נשיא המדינה

